

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa **26. 05. 2016**

Informácia
o projektoch podporených finančným príspevkom v zmysle výzvy hlavného mesta
Slovenskej republiky Bratislava na poskytnutie finančného príspevku
na podporu projektov subjektov pracujúcich s ľuďmi bez domova v Bratislave
pre rok 2015

Predkladateľ:

JUDr. Ivo Nesrovnal, v. r.
primátor

Zodpovedný:

Mgr. Elena Poláková, v. r.
riaditeľka sekcie

Spracovateľ:

Mgr. Marcela Gbelecová, v. r.
zástupkyňa vedúcej oddelenia
sociálnych vecí

Mgr. Veronika Krivačková, v. r.
pracovníčka oddelenia sociálnych vecí

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu
3. Doložku vplyvov
4. Uznesenie Mestskej rady č. 342/2016 zo dňa 12.05.2016
5. Výpis zo zasadnutia Komisie sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania zo dňa 03.05.2016

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

berie na vedomie

informáciu o projektoch podporených finančným príspevkom v zmysle výzvy hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava na poskytnutie finančného príspevku na podporu projektov subjektov pracujúcich s ľuďmi bez domova v Bratislave pre rok 2015.

Dôvodová správa

Hlavné mesto v roku 2015 vyhlásilo výzvu na poskytnutie finančného príspevku na podporu projektov subjektov pracujúcich s ľuďmi bez domova v Bratislave pre rok 2015 a vyčlenilo v rozpočte mesta na tento účel finančné prostriedky vo výške 50 000,00 eur. Do výzvy sa prihlásilo osem subjektov, z ktorých bolo podporených sedem projektov.

Primárnym cieľom všetkých podporených projektov bolo zapojenie a dosiahnutie úspešnej integrácie ľudí bez domova na trh práce a dosiahnuť ich opätovné začlenenie sa nielen do pracovného, ale i spoločenského života, znížiť stav ľudí bez domova vedúcim k minimalizácii nákladov na zabezpečenie a poskytovanie sociálnych služieb pre túto skupinu obyvateľstva.

Sekundárnym cieľom bolo odstránenie predsudkov verejnosti voči ľuďom bez domova a postupná inklúzia ľudí bez domova do majoritnej spoločnosti.

Podporené subjekty:

Subjekt	Suma	Subjekt	Suma
1. Armáda spásy, občianske združenie	4 000,-	5. Kresťania v meste, občianske združenie	10 000,-
2. Občianske združenie STOPA Slovensko	5 000,-	6. Depaul Slovensko, nezisková organizácia	10 000,-
3. Občianske združenie Vagus	8 000,-	7. Občianske združenie Protí prúdu	5 000,-
4. Domov sv. Jána z Boha	8 000,-		

Integračné projekty určené pre ľudí bez domova sa stávajú zmysluplným a efektívnym nástrojom pomoci riešenia ich nepriaznivej sociálnej situácie a dosiahnutia efektívnej socializácie. S ich pomocou sa podarilo zapojiť do pracovného procesu celkovo 214 ľudí bez domova. Za svoju vykonanú prácu boli odmeňovaní rôzne – formou stravného lístka alebo finančným príspevkom v podobe predplatenia nocľahárne, uhradenia správnych poplatkov za doklady, zaobstaranie liekov a iné.

Práca s uvedenou sociálnou skupinou si vyžaduje dlhodobú a pravidelnú starostlivosť, je potrebné získať si ich dôveru a zabezpečiť im dlhodobú pracovnú terapiu pod dohľadom skúseného sociálneho pracovníka, intenzívne poskytovať pomoc pri riešení životných situácií a povzbudzovať do nových výziev.

Z hľadiska dosiahnutia úspešnej integrácie ľudí bez domova na pracovný trh, ako aj dosiahnutia pozitívnych výsledkov uvedených projektov je preto potrebné zachovať kontinuitu a ponúkať tieto projekty počas celého roka.

Všetky subjekty pracujúce s ľuďmi bez domova hodnotia finančnú podporu hlavného mesta pri realizácii projektov za veľmi pozitívnu a považujú za nevyhnutnú a potrebnú, aby bola výzva súvisiaca s podporou projektov subjektov pracujúcich s ľuďmi bez domova vyhlasovaná hlavným mestom každý rok.

V ďalšom texte podrobne uvádzame popis, cieľ projektov a ich jednotlivé vyhodnotenie.

Doložka vplyvov:

Informácia nezakladá žiadne finančné ani personálne plnenie.

1. Kresťania v meste, o. z.

Predmet činnosti: občianske združenie, ktoré vytvára platformu pre dobrovoľnícku pomoc občanov hlavného mesta pre ľudí v núdzi so špecifickým zameraním na pomoc ľuďom bez domova. Pozostáva najmä z pravidelného varenia stravy, jej výdaja, návštev ľudí bez domova v teréne a starostlivosti o ľudí bez domova na ubytovni Trenčianska 53 v Bratislave.

Názov projektu	Cieľová skupina a miesto/lokalita realizácie projektu	Celkový počet zamestnaných ľudí bez domova	Celková výška finančného príspevku v EUR
Podpora integrácie ľudí bez domova na trh práce a nadobudnutia ich pracovných zručností a návykov	Projekt bol realizovaný v bezprostrednom okolí komunity 54 ľudí bez domova, skupiny, ktorá býva v garážovom gete a jeho okolí na Zátišii, v mestskej časti Bratislava – Nové mesto a pre komunitu 7 ľudí usadených v squatoch pri Matadorke v mestskej časti Bratislava – Petržalka	61	10 000,-
Popis projektu a jeho realizácia: Práce pozostávali z dočisťovania ulíc, chodníkov a parkov od smetí a v jesennom období od napadaného lístia. Celkovo sa vyzbieralo 749 vriec (7615 kg) odpadu. Na prácu ľudí bez domova neustále dohliadal vedúci pracovnej skupiny, prinášal a zabezpečoval im nevyhnutnú a potrebnú asistenciu v riešení ich životných situácií a problémov a učil ich správne narábať s peniazmi. Samotnému zapojeniu ľudí bez domova do pracovných aktivít predchádzala dlhodobá systematická práca s nimi prostredníctvom dobrovoľníkov, ktorá spočívala v nadviazaní hlbších sociálnych kontaktov s nimi, v poskytovaní pomoci, najmä však v budovaní dôvery u ľudí bez domova voči organizácii a v motivácii a ochote svojpomocne zmeniť svoj sociálny status využitím ponuky zúčastniť sa rôznych brigád. Ľudia bez domova boli prvotne vedení k dobrovoľnému vyčisteniu ich bezprostredného okolia a následne vhodným adeptom boli neskôr ponúknuté aj možnosti platených brigád.			
Cieľ projektu: Podpora nadobudnutia pracovných návykov a pracovných zručností ľudí bez domova s cieľom ich následného začlenenia do majoritnej spoločnosti.			
Vyhodnotenie zo sociálneho hľadiska: U viacerých ľudí bez domova, tzv. „klientov“ sa podarilo dosiahnuť vytýčený cieľ dosiahnutia integrácie, či už zo sociálneho, pracovného, či iného hľadiska. U dvoch klientov sa podarilo obnoviť ich vzťahy s rodinou žijúcou na východe Slovenska a po zabezpečení pracovného uplatnenia v mieste ich budúceho bydliska ich aj úspešne presunúť naspäť ku svojej rodine. Pomocou nezištnej a intenzívnej práce dobrovoľníkov sa podarilo u jedného klienta z mestskej časti Bratislava – Petržalka úspešne odstrániť ťažkú podvýživu zapríčinenú absenciou chrupu a žalúdočnými vredmi (na vlastné náklady mu vybavili zubné ošetrovanie, protézy a zabezpečili mu dispenzarizáciu v gastroenterologickej ambulancii s následným vyliečením vredovej choroby žalúdka). V súčasnosti je v záverečnom procese socializácie a integrácie na pracovný trh, bolo mu vybavené ubytovanie a bol prijatý ako pomocná sila na pracovnú pozíciu v automechanickej dielni v Senci s nástupom 1.2. 2016. Pozitívny výsledok realizovaného projektu bol dosiahnutý aj u 5 klientoch zo Zátišia, u ktorých už od novembra popri prácach vykonávaných v mestskej časti Bratislava-Nové Mesto v rámci ich pracovnej terapie dochádzalo k ich postupnej integrácii na pracovný trh.			

Všetci absolvovali opakované brigády v týchto odvetviach, ako pomocné práce v kuchyni, stavebné práce, upratovacie práce a to s výborným efektom. U tejto skupiny ľudí je však potrebné, aby si ešte niekoľko mesiacov upevňovali svoje pracovné návyky pod dohľadom koordinátora. V súčasnosti pri pokračujúcej pomoci núdznym ľuďom v gete na Zátiší sa nesmierne ťaží z ich pozitívneho vzoru pre ostatných členov tejto komunity. Ďalším pozitívom projektu je, že títo klienti začali mať pod kontrolou nadmernú konzumáciu alkoholu a do komunity prinášajú nádej na nový spôsob života aj pre ostatných. V danom období sa podarilo oddližiť aj jedného klienta od nedoplatkov v zdravotnej poisťovni.

Vyhodnotenie z finančného hľadiska:

Poskytnuté finančné prostriedky spolu:	10.000,00 eur
- použité finančné prostriedky v súlade so zmluvou a projektom:	9.459,41 eur
- nevyčerpané finančné prostriedky, ktoré prijímateľ vrátil:	540,59 eur

2. OZ Proti prúdu

Predmet činnosti: občianske združenie, ktoré sa venuje pomoci ľuďom bez domova integrovať sa do spoločnosti a iné.

Názov projektu	Cieľová skupina a miesto/lokalita realizácie projektu	Celkový počet zamestnaných ľudí bez domova	Celková výška finančného príspevku v EUR
Nosiči batožín - nadstavbový projekt zamestnávania a oddlžovania	Do projektu Nosiči batožín organizácia v roku 2015 zapojila spolu 10 ľudí bez domova. Projekt bol zrealizovaný a v súčasnosti sa realizuje aj naďalej v priestoroch hlavnej železničnej stanice Bratislava. Priemerne bolo v projekte zamestnaných 5 – 7 klientov pochádzajúcich z projektu Nota bene (predaj časopisu). Nosiči robili každý mesiac v roku 2015, odrobili spolu cez 4300 hodín. Aktivity projektu vykonávali 2 sociálni pracovníci OZ so zapojením ďalších zložiek (manažment, administratíva, PR...)	10	5 000,-

Popis projektu a jeho realizácia

Ide o nadstavbový a špecifický projekt zamestnávania a oddlžovania ľudí bez domova (klientov z projektu Nota bene) realizovaným OZ Proti prúdu s dôrazom na rozvoj individuálnej a skupinovej sociálnej práce s cieľom posilnenia kapacity ľudí bez domova prekonávať prekážky, ktoré im bránia v zamestnaní. Oproti predaju Nota bene, ide o prácu s vyšším štandardom – práca na zmluvu s odvodmi, spojenú s vyššími nárokmi a vyššou podporou. Projekt napomáha k znižovaniu predsudkov verejnosti a pochopeniu komplikovanej problematiky ľudí bez domova. Jeho jedinečnosť spočíva aj v tom, že ľudí bez domova postavil do neobvyklej role, t. j. nie sú objektom pomoci, ale naopak, oni pomáhajú druhým ľuďom. Služba nosičov je orientovaná na pomoc predovšetkým ženám, starším a zdravotne postihnutým ľuďom preniesť batožinu z hlavnej staničnej haly na nástupište ku vlaku a naopak po schodoch bez eskalátorov.

Projekt poskytol príležitosť pre OZ Proti prúdu prehlbovať know-how a skúsenosti v oblasti zamestnávania ľudí bez domova, slúži ako podklad pre následnú advokačnú činnosť organizácie v spolupráci s partnermi pre legislatívne zmeny a tvorbu a pripomienky strategických dokumentov v rôznych oblastiach (inštitút osobného bankrotu, exekúcie a dlhové poradenstvo, zamestnávanie ľudí bez domova znevýhodnených vo viacerých oblastiach, prehlasovanie trvalých pobytov, sociálne bývanie, prístup k zdravotnej starostlivosti atď...) Aktivitu projektu vykonávali 2 sociálni pracovníci OZ Proti prúdu so zapojením ďalších zložiek (manažment, administratíva, PR atď...). Realizovaný projekt je jedinečný tým, že samotné zamestnanie nosiča batožín aktívne reflektuje súčasné bariéry pri zamestnávaní ľudí bez domova (výhody/nevýhody legálneho zamestnania verzus výhody/nevýhody práce na čierno, exekúcie, dlhy a s nimi spojené zrážky zo mzdy, nedostatok flexibilných úväzkov na kratší pracovný pomer, zasielanie mzdy na bankový účet verzus vyplácanie v hotovosti a zohľadňuje potreby a špecifiká klientov (závislosti, nestále bývanie, záznamy v trestnom registri, absencia bankových účtov atď...)

Cieľ projektu/účel:

Podpora nadobudnutia pracovných návykov a pracovných zručností ľudí bez domova s cieľom ich následného začlenenia do majoritnej spoločnosti.

Vyhodnotenie zo sociálneho hľadiska:

- piati klienti, nosiči a zároveň predajcovia Nota bene, sú v projekte od začiatku a sú momentálne zamestnaní na trvalý pracovný pomer – polovičný úväzok (20 h/týž),
- dlhy zapojených klientov znížené takmer o 75 500 Eur (intervencia OZ Proti prúdu u veriteľov – exekučné zrážky, splátkové kalendáre, stiahnutie exekúcií, zrušenie exekúcií na základe vydokladovania obdobia poistenia atď...),
- všetci nosiči si každý mesiac splácajú svoje dlhy – okrem priamych zrážok zo mzdy/výkonu exekúcie aj dobrovoľnou sumou, ktorú im OZ zduplikuje z vlastných zdrojov v rámci pilotného programu oddlžovanie/matchingu,
- jednému z klientov sa podarilo splatiť pomocou organizácie a matchingu celý dlh na zdravotnom poistení,
- dvom klientom schválili zdravotné poisťovne vďaka intervencii organizácie oficiálny splátkový kalendár, čím získali nárok na úplnú zdravotnú starostlivosť,
- jeden z nosičov s poradenskou a finančnou podporou (2324 Eur) vstúpil do náročného a zdĺhavého (takmer 4 ročného) procesu oddlženia – osobného bankrotu,
- OZ napadlo niekoľko podozrivých exekúcií, predovšetkým od nebankových subjektov, kde je nádej, že časť exekúovaného dlhu bude zrušená z dôvodu nekalosti zmluvy a úžerníckych úrokov,
- niektorí klienti/nosiči si začali pravidelne hradiť prvý krát v živote električku,
- množstvo okom neviditeľných úspechov u klientov v témach ako zdravie, bývanie, závislosti, narábanie s peniazmi, riešenie náročných krízových situácií a pod.

Vyhodnotenie z finančného hľadiska:

Poskytnuté finančné prostriedky:	5.000,00 eur
- použité finančné prostriedky v súlade so zmluvou a projektom:	5.000,00 eur
- nevyčerpané finančné prostriedky, ktoré prijímateľ vráti:	0,00 eur

3. Depaul Slovensko, n. o.

Predmet činnosti: pomoc ľuďom v núdzi. Prevádzkujú nízkoprahové zariadenia sociálnych služieb pre ľudí bez domova.

Názov projektu	Cieľová skupina a miesto/lokalita realizácie projektu	Celkový počet zamestnaných ľudí bez domova	Celková výška finančného príspevku v EUR
Ľudia bez domova čistia ulice	Ľudia bez domova boli zapájaní do vhodných pracovných činností, ktoré spočívalo v čistení verejných priestorov a odstraňovaní nelegálnych skládok v blízkosti nocľahárne sv. Vincenta de Paul. Ľudia bez domova sa podieľali aj na upratovaní a čistení vopred dohodnutých lokalít mesta – park na Dvojkřížnej ulici, Podunajská ulica, sídlisko Geologická/Priekopnícka, Okolie reštaurácie Kozmos v Ružinove, okolie zastávok Fatruny, Ivanská cesta, Súhvezdná, okolie konečnej zastávky autobusov.	43	10 000
Popis projektu a jeho realizácia Projekt sa realizoval v mesiaci september až december 2015 a bol zameraný na čistenie vopred dohodnutých priestorov, upratovanie odpadkov a lístia. Klienti nocľahárne sv. Vincenta de Paul upratali okolie nocľahárne. Táto činnosť bola súčasťou pracovnej terapie pri práci s nimi. Počas 10 akcií sa vyzbieralo viac ako 50 m ³ odpadu, čistených bolo 7 lokalít hlavného mesta. Zapojených bolo 43 klientov nocľahárne, ktorým bolo udelených viac ako 1200 nocľahov v nízkoprahovej nocľahárni sv. Vincenta de Paul. Pracovná doba trvala štandardne od 8.00 do 14.00. Pracovné brigády prebiehali pod dohľadom sociálneho pracovníka. Skupiny ľudí bez domova boli jasne označené, aby boli rozpoznateľné aj medzi širokou verejnosťou. Uvedený spôsob napomohol k búraniu predsudkov verejnosti voči ľuďom bez domova. Pre klientov nocľahárne bolo upratovanie ulíc spoločná aktivita, kde môžu zmysluplne tráviť čas a majú možnosť za to získať aj odmenu. Ako odmena bola klientom poskytnutá teplá strava a nocľah zdarma.			
Cieľ projektu: Zapojiť čo najviac ľudí bez domova navštevujúcich nocľaháreň sv. Vincenta de Paul do pracovnej terapie. Revitalizácia priestranstiev a nácvik pracovných zručností.			
Vyhodnotenie zo sociálneho hľadiska: Z hľadiska sociálnej práce sú takéto aktivity nesmierne podstatné a významné pri udržiavaní sociálnych návykov. Podarilo sa zaktivizovať ľudí bez domova aj na základe predchádzajúcich skúseností a spätnej väzby od klientov. V rámci projektu sa podarilo dosiahnuť niekoľko špecifických cieľov: - došlo k čiastočnému zmierneniu sociálno-ekonomickej situácie, bol podporený zmysel tímového ducha, spolupráce a zručnosti sociálnych klientov - boli podporené a rozvinuté pracovné návyky - projekt mal aj ekologický rozmer - ochrana životného prostredia.			

Vyhodnotenie z finančného hľadiska:

Poskytnuté finančné prostriedky:	10.000,00 eur
- nevyčerpané finančné prostriedky podľa vyúčtovania prijímateľa:	0,00 eur
- finančné prostriedky vyhodnotené poskytovateľom ako neoprávnené:	313,57 eur
- finančné prostriedky, ktoré je prijímateľ povinný vrátiť:	313,57 eur

4. Domov sv. Jána z Boha, n. o.

Predmet činnosti: poskytovanie sociálnej a humanitárnej starostlivosti, pomáhať ľuďom v núdzi, prevádzkujú jedáleň, pracovňu so sušiarňou, stredisko osobnej hygieny, charitatívny šatník, nízkoprahové denné centrum, integračné centrum, pojazdna ošetrovňa.

Názov projektu	Ciel'ová skupina a miesto/lokalita realizácie projektu	Celkový počet zamestnaných ľudí bez domova	Celková výška finančného príspevku v EUR
„Spolu pre komunitu“	Ľudia bez domova sa venovali od augusta 2015 do decembra 2015 čistiacim a upratovacím prácam v teréne v lokalite mestskej časti Bratislava – Nové Mesto, konkrétne v miestnych častiach Ľudová štvrť, Hostinského sídlisko a Zátíšie. Práce boli uskutočňované 3 x do týždňa.	13	8 000

Popis projektu a jeho realizácia:

Na začiatku teambuildingu pre 7 klientov sa rozvíjala vzájomná súdržnosť tímu a práca v skupine, neskôr sa bezproblémovo a aktívne zapájali do činnosti. Táto aktivita mala pozitívny dopad na väčšiu časť tímu, avšak sa zároveň stala aj bodom, prečo tento tím na základe rôznych príčin zlyhal. Avšak aj napriek tomu vnímame tento spôsob práce a zmysel teambuildingu ako efektívny.

Nakoľko išlo o projekt zameraný na „jednoduchú“ pracovnú činnosť na základe efektívneho prístupu ku klientom sa podarilo z tejto základnej skupiny vykreať klientov, u ktorých zaznamenaný veľký potenciál. Tento potenciál preukazovalo zo všetkých klientov zapojených do projektu štyria klienti. Počas celého projektu boli klientom poskytované rôzne typy sociálnej podpory, ktoré mali za cieľ posilniť ich potenciál a zmeniť ich aktuálnu sociálnu situáciu:

- 3 x socioterapeutické sedenia
- 20 x hĺbkové skupinové sedenia
- 15 x individuálne sedenia
- 2 x krízová intervencia
- 5 x riešenia závažnejších konfliktov

Cieľ projektu:

Revitalizácia verejných priestranstiev a nadviazanie pozitívnych väzieb s miestnymi obyvateľmi, t. j. komunitou, ktorá je zložená z viacerých fáz: headhunting a teambuilding, reštart miestnych komunít, nasadenie inšpektorov dobrých susedských vzťahov a jednotka rýchleho nasadenia.

Vyhodnotenie zo sociálneho hľadiska:

Podarilo sa zaktivizovať do pracovných procesov viacerých ľudí bez domova. Pozitívum projektu bolo vytvorenie silného pracovného tímu, u 4 klientov bola posilnená vnútorná sila k zmene, vytvorili sme silný pracovný tím

- klienti sa naučili režimu pravidelnosti v práci, dodržiavať pravidlá a mať povinnosti,
- boli vtiahnutí klienti do procesov tvorby integratívnych projektov, reaktivovaní dôvery klientov v sociálne služby,
- klienti nadviazali „dobré susedské“ vzťahy s okolitým obyvateľstvom a vznikli ďalšie možnosti spolupráce,
- realizovaný projekt mal pozitívny dopad nielen na lokálnu, ale aj širšiu komunitu, ktorá aktívne pozitívne reagovala na klientov.

Na margo všetkého možno uviesť nasledovné hodnotenie: 20% podpora prácou ako činnosťou, 50% komplexná integračná práca, 10% priestor, v ktorom bol projekt vykonávaný, osobná zaangażovanosť 20% podpora lokálne komunity.

Vyhodnotenie z finančného hľadiska:

Poskytnuté finančné prostriedky:	8.000,00 eur
- nevyčerpané finančné prostriedky podľa vyúčtovania prijímateľa:	3 577,74 eur
- finančné prostriedky vyhodnotené poskytovateľom ako neoprávnené:	40,56 eur
- finančné prostriedky, ktoré je prijímateľ povinný vrátiť:	3 618,30 eur

5. Stopa Slovensko, o. z.

Predmet činnosti: kontaktné centrum (občianske združenie), ktoré sa venuje reintegrácii sociálne vylúčených ľudí pomocou pracovnej terapie – Urban gardening (t. j. skrášlenie a skvalitnenie života obyvateľov pomocou komunitných záhrad v mestách)

Názov projektu	Cieľová skupina a miesto/lokalita realizácie projektu	Celkový počet zamestnaných ľudí bez domova	Celková výška finančného príspevku v EUR
Revitalizácia Kalvárie	Prostredníctvom ľudí bez domova sa uskutočnila revitalizácia verejných priestorov Kalvária a krížová cesta nad Pražskou ulicou. Práca prebieha každý štvrtok a piatok od 08.00 – 15.00 v období august až december 2015.	4	5 000

Popis projektu a jeho realizácia:

Na začiatku boli na základe odporúčania z nočľahárne Depaul Slovensko n.o., vytypovaní klienti, ktorí sa svojim prístupom zdali ako vhodní na samostatnú prácu. Títo klienti v rámci úvodných sedení dostali okrem rôznych psychosociálnych intervencií smerujúcich k sebazpoznaniu a k sebamotivácii aj edukáciu v oblasti práce so zeleňou., z dôvodu, že samotná práca mala prebiehať v prostredí, kde boli nutné aj zásahy v zmysle likvidácie náletových plodín.

Organizácia spolu s ľuďmi bez domova navštívila miesto, kde má aktivita prebiehať a spolu s nimi prekonzultovali a odkomunikovali možnosti ako a čo je potrebné vykonať. Klienti boli nestále motivovaní a aktívne zapájaní do procesov učiacich ich zodpovednosti ústiacej neskôr za dobre vykonanú prácu do hrdoosti. Počas voľných víkendov klienti sami vyhľadávali priestor Kalvárie, aby rozmýšľali nad ďalšími činnosťami, ktoré boli organizácii aj následne v rámci skupinových sedení odkomunikované. Klienti pretreli grafity na vyhladkovej budove, ktorá bola ešte počas realizácie projektu opätovne znehodnotená sprejermi a teda musela byť klientmi opätovne opatrená novým náterom. Počas celého projektu boli klientom poskytované rôzne typy sociálnej podpory, ktoré mali za cieľ posilniť ich potenciál a zmeniť ich aktuálnu sociálnu situáciu.

Cieľ:

Revitalizácia verejných priestranstiev a zapojenie komunity ľudí bez domova do pracovných procesov vedúcich k ich integrácii

Cieľ bol úspešne naplnený.

Vyhodnotenie zo sociálneho hľadiska:

Nakoľko nebola zabezpečená pravidelná práca na každý deň, počas skupinových a individuálnych sedení organizácia musela riešiť rôzne depresie u klientov, kedy práca bola prerušovaná (napr. cez víkendy, nepriaznivosti počasia).

Za veľký deficit organizácia považuje nekontinuitnosť, t. z. že v istom bode integračnej práce dochádza k vytrhnutiu klienta z pozície „klasického“ človeka bez domova a nastáva akási anómia, keď klient už nepatrí medzi komunitu ľudí bez domova. Aktuálne po týždňoch od skončenia projektov organizácia stále pracuje klientmi, ktorí boli zapojení do projektu a riešia s nimi ich frustráciu z toho, že ich čas nemá aktuálne „zmysel“.

Projekt možno taktiež vyhodnotiť za úspešný. Podarilo sa zaktivizovať do pracovných procesov viacerých ľudí bez domova. Pozitívum projektu bolo vytvorenie silného pracovného tímu, u 4 klientov bola posilnená vnútorná sila k zmene, vytvorili sme silný pracovný tím:

- klienti sa naučili režimu pravidelnosti v práci, dodržiavať pravidlá a mať povinnosti,
- boli vtiahnutí do procesov tvorby integratívnych projektov, reaktivovaní dôvery klientov v sociálne služby,
- klienti nadviazali „dobré susedské“ vzťahy s okolitým obyvateľstvom a vznikli ďalšie možnosti spolupráce,
- realizovaný projekt mal pozitívny dopad nielen na lokálnu, ale aj širšiu komunitu, ktorá aktívne pozitívne reagovala na klientov.

Tieto druhy integratívnych projektov majú význam nielen pre klientov, ale aj pre samotnú klientskú komunitu, ktorá sa ešte neodhodlala nastúpiť integračný proces, avšak táto skúsenosť im pomohla odhodlať sa. Vnímajúc tento projekt komplexne, mal tento projekt pozitívny dopad aj na samotnú lokálnu komunitu/ spoločnosť, kde sa vzájomný ostych začal búrať a pre samotné integračné centrum sa otvorili nové príležitosti v rámci spolupráce.

Vyhodnotenie z finančného hľadiska:

Poskytnuté finančné prostriedky:	5.000,00 eur
- použité finančné prostriedky v súlade so zmluvou a projektom:	4.303,20 eur
- nevyčerpané finančné prostriedky, ktoré prijímateľ vráti:	696,80 eur

6. OZ Vagus

Predmet činnosti: občianske združenie pracujúce s ľuďmi bez domova s pozitívnymi výsledkami a realizovanými projektmi s úspešnými výsledkami. OZ Vagus otvorilo v decembri 2013 nízkoprahové denné a integračné centrum pre ľudí bez domova, kde intenzívne pracujú na socializácii a integrácii človeka bez domova. Snažia sa poskytnúť ľuďom bez domova zamestnanie, navrátiť im pracovné návyky.

Názov projektu	Cieľová skupina a miesto/lokalita realizácie projektu	Celkový počet zamestnaných ľudí bez domova	Celková výška finančného príspevku v EUR
Prácou do života	<p>Čistiace a upratovacie práce vykonávané ľuďmi bez domova prebiehali v teréne 4 x týždenne, v pondelok, stredu, štvrtok a piatok. Každá dvojica upratuje inú lokalitu v rámci Starého mesta - je to vždy tá, ktorú im prideli koordinátorka prác ráno. Každý deň sa pracovalo štyri hodiny, od 10:00 do 14:00 v mesiaci august až december 2015.</p> <p>Lokality: zastávka Blumentál a okolie, Námestie Slobody a SNP Kollárovo námestie, Mýtna ulica a vnútroblok medzi Mýtnou a Šancovou ulicou, Hlavné a Primaciálne námestie.</p>	51	8 000
<p>Popis projektu a jeho realizácia: Ľudia bez domova vykonávali čistiace a upratovacie práce v lokalitách vytypovaných hlavným mestom. Boli vytvorené dvojice, ktoré mali pridelenú koordinátorku prác. Počas realizácie projektu sa do upratovacích prác zapojilo 51 ľudí bez domova.</p>			
<p>Cieľ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zamestnávanie ľudí bez domova, opätovné získanie pracovných návykov a naštartovanie procesu integrácie aj po skončení projektu, - udržiavanie čistých priestranstiev spadajúcich pod Magistrát hl. mesta SR Bratislava, - prostredníctvom zapájania ľudí bez domova do prác pre hlavné mesto sa napomohlo ušetreniu financií, ktoré hlavné mesto vynakladá na údržbu a čistotu ulíc, - zlepšenie verejnej mienky a pozitívne ovplyvňovanie obyvateľstva hlavného mesta k problematike bezdomovectva. 			
<p>Vyhodnotenie zo sociálneho hľadiska: Kvalitatívne ukazovatele projektu, efekt (pozitíva, kvalitatívne ukazovatele projektu, dokazujúce prínos počas realizácie projektu):</p> <ul style="list-style-type: none"> - obnovenie pracovných návykov, nastavenie a dodržiavanie pracovného času napomohlo zvykať si na pracovnú dobu, určitý režim, dodržiavanie termínov a dohôd, - ľudia bez domova neboli pod vplyvom alkoholu, prechádzali pravidelnou kontrolou, - prostredníctvom sociálnych poradcov sa ľudia bez domova učili šetriť zarobené financie a stanovovať si dlhodobšie ciele, - ľudia bez domova si zo zarobených peňazí platili stravu a ubytovanie, poprípade nové oblečenie, - jeden zo skupiny postúpil v integračnom procese do výberu čašníkov do integračného projektu Dobré&Dobré pod OZ Vagus, - dvaja zo zamestnaných ľudí bez domova vďaka práci obmedzili požívanie alkoholu, začali si riešiť svoju závislosť a hľadajú si stabilnú prácu, 			

- dva ľudia bez domova začali riešiť svoje oddlženie splácaním svojich dlžôb,
- ďalší dvaja ľudia bez domova usporené financie použili na nákup kachlí, aby zvládli zimu na mieste, kde bývajú,
- okrem finančného a materiálneho zlepšenia boli klienti na seba hrdí, že môžu pracovať, že to dokážu, že dodržiavajú pravidlá, sú užitoční a čistia mesto v ktorom žijú, mali väčší pocit spolupatričnosti, zvýšilo sa im sebahodnotenie, viac sa zaoberali plánovaním budúcnosti,
- občania hl. mesta Bratislava sa viackrát pozitívne vyjadrovali k aktivite upratovania mesta a vyslovili potrebu pokračovať v takomto projekte.

Kvantitatívne ukazovatele projektu:

- počas realizácie projektu sa do upratovacích prác zapojilo 57 ľudí bez domova. Každý deň bolo v teréne maximálne 8 ľudí rozdelených do dvojíc. Každý z ľudí bez domova spolupracoval so svojim sociálnym poradcom v rámci denného centra DOMEK na riešení svojej sociálnej situácie.
- 2048 hodín sa odpracovalo priamo v uliciach pri upratovacích prácach,
- vyzbieralo sa 543 vriec odpadu z upratovania ulíc, čo predstavuje 5,5 tony odpadu. Likvidáciu vyzbieraných vriec sa postaralo OZ Vagus.

Vyhodnotenie z finančného hľadiska:

Poskytnuté finančné prostriedky:	8.000,00 eur
- použité finančné prostriedky v súlade so zmluvou a projektom	8.000,00 eur
- nevyčerpané finančné prostriedky, ktoré by mal prijímateľ vrátiť:	0,00 eur

7. Armáda spásy na Slovensku, o. z.

Predmet činnosti: charitatívne, sociálne, opatrovateľské, kresťanské činnosti zamerané na fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii

Názov projektu	Cieľová skupina a miesto/lokalita realizácie projektu	Celkový počet zamestnaných ľudí bez domova	Celková výška finančného príspevku v EUR
Stále čisté Chorvátske rameno	Ľudia bez domova vykonávali čistiace a upratovacie práce. Práca prebiehala každý pondelok od 9:00- 14:00 Lokalita: Chorvátske rameno a priľahlé ulice, od Kauflandu na Romanovej ulici až po Technopol, od ulice Antolská po hrádzu, od ulice Antolská po Kaufland a od Kauflandu po Technopol	32	4000

Popis projektu a jeho realizácia:

Projekt počas 5 mesiacov (september až december) bol zameraný na čistenie Chorvátskeho ramena v MČ BA-Petržalka. Na začiatku v mesiacoch júl až august prebehla terénna sociálna práca, kde sa organizácia snažila do projektu zapojiť ľudí bez domova zdržiavajúcich sa v okolí vodného toku, teda miestnu komunitu ľudí. Bola zostavená 15 členná skupina ľudí bez domova, ktorí organizáciu nepoznali, ani ju nikdy nenavštívili. Počas projektu prebiehala intenzívna individuálna a skupinová sociálna práca. Celkovo sa na projekte zúčastnilo 32 ľudí bez domova, z toho 4 ženy a 28 mužov.

Ciel':

- vyčistenie danej lokality a posilnenie pracovných návykov – čiastočne splnené, podpora integrácie ľudí bez domova – čiastočne splnené, u niektorých nastala zmena, niektorí boli od začiatku zdatní, avšak pre nezabezpečenie ďalších prostriedkov pre pokračovanie v integrácii ľudí bez domova priniesol projekt nízku efektivitu.

Vyhodnotenie zo sociálneho hľadiska:

Terénna sociálna práca aplikovaná u tejto 15 člennej skupiny priniesla pozitívny výsledok, ľudia bez domova si začali viac všímať svoje okolie, prostredie, ktoré obývajú a začali ho čistiť, navštevovať denné centrum Armády spásy, kde im boli k dispozícii služby sociálnej pracovníčky, pracovníka denného centra a viacerých dobrovoľníkov. Rozsah znečistenia tejto oblasti predpokladá oveľa väčšie zapojenia pracovníkov a vyšší počet pracovných aktivít. Stálosť čistej lokality je možné zabezpečiť iba pravidelným čistením a dostatočným objemom finančných prostriedkov na jeho realizáciu.

Celkovo sa vyzbieralo cca 2 tony odpadu, ktoré odvážala spoločnosť Verejnoprospešné služby Petržalka. Ďalším pozitívom bolo, že tým, že projekt zaujal aj širokú verejnosť i mestskú časť, ktorá privítala vykonávané práce a pozitívny ohlas odovzdalo aj vedenie obchodného domu Kaufland, sa dostalo do povedomia ľudí aj na Slovensko ešte málo známe OZ Armáda spásy.

Vyhodnotenie z finančného hľadiska:

Poskytnuté finančné prostriedky:	4 000,00 eur
- použité finančné prostriedky v súlade so zmluvou a projektom:	3 785,75 eur
- nevyčerpané finančné prostriedky, ktoré prijímateľ vráti:	214,25 eur

Integračné projekty určené pre ľudí bez domova sú zmysluplným a efektívnym nástrojom pomoci riešenia ich nepriaznivej sociálnej situácie. Pre úspešnosť uvedených projektov a uvedenie tejto skupiny ľudí bez domova na pracovný trh je potrebné zachovať kontinuitu a ponúkať tieto projekty počas celého roka.

Práca s uvedenou skupinou si vyžaduje dlhodobú a pravidelnú starostlivosť, získať si ich dôveru a zabezpečiť im dlhodobú pracovnú terapiu pod dohľadom skúseného sociálneho pracovníka, intenzívne poskytovať pomoc pri riešení životných situácií a povzbudzovať do nových výziev.

Podporou a zapojením ľudí bez domova do projektov vedie k ich efektívnej socializácii. Klienti boli odmeňovaní rôzne – formou stravného lístka alebo finančným príspevkom v podobe predplatenia nocľahárne, uhradenia správnych poplatkov za doklady, zaobstaranie liekov a iné.

Všetky subjekty pracujúce s ľuďmi bez domova hodnotia finančnú podporu hlavného mesta pri realizácii projektov za veľmi pozitívnu a považujú za nevyhnutnú a potrebnú, aby bola výzva súvisiaca s podporou projektov subjektov pracujúcich s ľuďmi bez domova vyhlasovaná hlavným mestom každý rok.

Výpis
zo zasadnutia Komisie sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania Mestského
zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy zo dňa 03.05.2016

K bodu 1:

Komisia sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy prerokovala materiál „Informácia o projektoch podporených finančným príspevkom v zmysle výzvy hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava na poskytnutie finančného príspevku na podporu projektov subjektov pracujúcich s ľuďmi bez domova v Bratislave pre rok 2015“, ktorý predložil JUDr. Ivo Nesrovnal, primátor hlavného mesta SR Bratislavy.

Uznesenie:

Komisia sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy po prerokovaní materiálu odporúča Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy zobrať na vedomie informáciu o projektoch podporených finančným príspevkom v zmysle výzvy hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava na poskytnutie finančného príspevku na podporu projektov subjektov pracujúcich s ľuďmi bez domova v Bratislave pre rok 2015.

Hlasovanie:

prítomní: 7   za: 7   proti: 0   zdržali sa: 0

Ing. arch. Lucia Štasselová, v. r.
predsedníčka komisie

V Bratislave, 04.05.2016
Zapísal: Ing. Karol Horvát, tajomník

Informácia o projektoch podporených finančným príspevkom v zmysle výzvy hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy na poskytnutie finančného príspevku na podporu projektov subjektov pracujúcich s ľuďmi bez domova v Bratislave, pre rok 2015

Kód uzn.: 13.1.1.

Uznesenie 342/2016

zo dňa 12.05.2016

Mestská rada po prerokovaní materiálu

odporúča

Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta SR Bratislavy

zobrať na vedomie informáciu o projektoch podporených finančným príspevkom v zmysle výzvy hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy na poskytnutie finančného príspevku na podporu projektov subjektov pracujúcich s ľuďmi bez domova v Bratislave, pre rok 2015.

- - -